

Sygn. akt II AKa 378/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Jethon

Sędziowie: SA Zbigniew Kapiński (spr.)

SO (del.) Sławomir Machnio

Protokolant: Adriana Hyjek

przy udziale Prokuratora Anny Adamiak i oskarżyciela posiłkowego M. O. (1)

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2021 r. w Warszawie

sprawy Z. P., syna J. i M., ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 148 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 15 września 2020 r. XVIII K 124/20

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

I. zwalnia oskarżonego Z. P. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa;

II. zasądza od oskarżonego Z. P. na rzecz oskarżycielki posiłkowej M. O. (1) kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego związanych z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Apelacyjnym.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	378/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15 września 2020 r.,
sygn. akt XVIII K 124/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>Na podstawie art. 425 § 2 k.p.k. w części, na korzyść oskarżonego tj. pkt I i pkt III wyroku, w następującym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pkt I wyroku w całości, - pkt III wyroku w całości. <p>Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1) k.p.k.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrazy przepisów prawa materialnego w zakresie przyjętej przez Sąd pierwszej instancji kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu z art. 148 § 1 zamiast art. 148 § 4 k.k. <p>Na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2) k.p.k.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie: - art. 7 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, że zgromadzone w sprawie dowody, oceniane swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, pozwalają na przyjęcie, że oskarżony Z. P. popełnił zbrodnię skodyfikowaną w art. 148 § 1 k.k., - art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z 	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadne</p>

art. 366 § 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. polegającą na tym, że Sąd I instancji dokonał wybiórczej i jednostronnej, a przez to błędnej oceny dowodu z treści wyjaśnień samego oskarżonego oraz dowodu z treści zeznań świadka M. O. (1), poprzez przyjęcie, że nie można doszukać się w okolicznościach sprawy oraz zachowaniu oskarżonego cech silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami, pozwalającego na zakwalifikowanie jego czynu z art. 148 § 4 k.k.,

- art. 167 k.p.k., art. 170 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie inicjatywy dowodowej z urzędu odnośnie dopuszczenia dowodu z przesłuchania w charakterze świadka A. S. (1) (dane telefoniczne świadka k. 45) i zaniechanie przesłuchania na rozprawie głównej, w charakterze świadków, wbrew wnioskowi stron, tj. prokuratora i obrońcy oskarżonego, A. F. (1) jak i M. D. (1) i K. W. (1) oraz S. B. (1), jako dowodów ze źródeł osobowych, zmierzających do wszechstronnego wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy.

Na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4) k.p.k.:

- rażącej niewspółmierności orzeczonej kary wyrażającą się w wymierzeniu oskarżonemu bezwzględnej kary pozbawienia wolności zgodnej z górną granicą sankcji karnej określoną przepisem art. 148 § 1 k.k. oraz niesłuszne zasądzonego od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej M. O. (1), zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Podniesione w apelacji zarzuty są zarówno bezpodstawne jak również w istotnej części wewnętrznie sprzeczne. Skarżący zarzucił bowiem jednocześnie obrazę przepisu prawa materialnego dotyczącego kwalifikacji prawnej czynu tj. art. 148 § 1 k.k. a jednocześnie postawił zarzuty obrazę przepisów postępowania ze sfery gromadzenia i oceny dowodów tj. art. 7 k.p.k., 4 k.p.k., 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k. Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika zaś w sposób jednoznaczny, że zarzut obrazę prawa materialnego z części szczególnej kodeksu karnego jest aktualny dopiero wówczas gdy skarżący w całości akceptuje dokonane przez Sąd meriti ustalenia faktyczne. Wprawdzie autor omawianej apelacji nie postawił we wniesionym środku zaskarżenia zarzutu określonego w art. 438 pkt 3 k.p.k. ale zaznaczyć należy, że zdaniem Sądu Apelacyjnego kwestionowanie dokonanej przez Sąd I instancji oceny zgromadzonych w sprawie dowodów ma sens tylko wówczas gdy jednocześnie kwestionowane są ustalenia faktyczne. Z treści art. 438 pkt 2 k.p.k. wynika bowiem, że zarzut obrazę przepisów postępowania dla jego skuteczności wymaga wykazania przez skarżącego wpływu na treść wyroku, co w przypadku przepisów ze sfery gromadzenia i oceny dowodów w istocie może nastąpić poprzez jednoczesne postawienie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, który co jest oczywiste, jest skutkiem</p>	

naruszenia art. 7 k.p.k., 410 k.p.k. czy też art. 366 § 1 k.p.k. Należy zatem stwierdzić również formalną wadliwość przedmiotowej apelacji, gdyż skarżący w żaden sposób nie wykazał wpływu obrazy rzekomo naruszonych przepisów postępowania na treść wyroku, co czyni środek zaskarżenia w omawianym zakresie bezskuteczny.

Dokonując zaś analizy treści poszczególnych zarzutów należy uznać, że całkowicie chybiony i bezpodstawny jest zarzut obrazy prawa materialnego tj. art. 148 § 1 k.k. oraz domaganie się przez skarżącego przyjęcia kwalifikacji prawnej z art. 148 § 4 k.k.

Podkreślić bowiem należy, że zastosowanie art. 148 § 4 k.k. przez Sąd orzekający następuje wówczas gdy Sąd ten ustali, że oskarżony dokonał zabójstwa pokrzywdzonego działając pod wpływem silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami. W przedmiotowej sprawie tego rodzaju ustaleń nie dokonano a zatem całkowicie bezpodstawne jest domaganie się przez obrońcę oskarżonego zastosowania art. 148 § 4 k.k. Zaznaczyć również należy, że w ocenie Sądu odwoławczego dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne dotyczące przebiegu i okoliczności zabójstwa M. O. (2) w dniu 12 lipca 2019 r. w W. są całkowicie trafne i mają pełne oparcie w materiale dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Dotyczy to wszystkich elementów zarówno strony przedmiotowej jak również podmiotowej tych ustaleń, w tym działania oskarżonego w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia pokrzywdzonego.

Za całkowicie chybione i bezpodstawne uznać również należy zarzuty obrazy przepisów postępowania wymienionych przez skarżącego. Wbrew twierdzeniom autora apelacji Sąd meriti nie naruszył art. 7 k.p.k. gdyż dokonana przez ten Sąd ocena zgromadzonych w sprawie dowodów nie zawiera błędów natury faktycznej lub logicznej, respektuje zasady wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego. Zaznaczyć także należy, że skarżący w treści omawianego zarzutu nie wskazał, które konkretnie dowody zostały dowolnie ocenione przez Sąd I instancji oraz w istocie nie wskazał również w czym owa dowolność się przejawia.

W ramach zarzutu obrazy art. 4 k.p.k. w z. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. kwestionowana jest ocena wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań świadka M. O. (1) ale powyższy zarzut jest również bezpodstawny i chybiony a nadto w istotnej części formalnie wadliwie zredagowany. Skarżący nie wskazuje bowiem w czym konkretnie przejawia się dowolna ocena wymienionych dowodów a jedynie twierdzi, że nastąpiło to „poprzez przyjęcie, że nie można doszukać się w okolicznościach sprawy oraz zachowania oskarżonego cech silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami, pozwalającego na zakwalifikowanie jego czynu z art. 148 § 4 k.k.”. Z tak zredagowanego zarzutu w żaden sposób nie wynika istota obrazy zarówno z art. 7 k.p.k. odnośnie oceny wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadka M. O. jak również obrazy pozostałych przepisów postępowania karnego

wymienionych w omawianym zarzucie. Należy zatem stwierdzić, że Sąd meriti dokonał swobodnej i prawidłowej oceny zarówno wyjaśnień oskarżonego jak również pozostałych dowodów w tym zeznań M. O. i nie naruszył w żaden sposób wymienionych przez skarżącego przepisów k.p.k. Ponadto art. 4 k.p.k. określa jedną z ogólnych zasad postępowania karnego i przepis ten nie może stanowić samodzielnej podstawy zarzutu odwoławczego.

Nie został również naruszony art. 410 k.p.k., gdyż Sąd meriti dokonał analizy i oceny wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów i te które uznał za wiarygodne poczynił podstawą ustaleń faktycznych. Sąd meriti nie dopuścił się również obrazy art. 167 k.p.k., 170 k.p.k. i 366 § 1 k.p.k. Wbrew twierdzeniom skarżącego przedmiotowa sprawa została wszechstronnie wyjaśniona, zgromadzone dowody pozwalały na dokonanie jednoznacznych i stanowczych ustaleń faktycznych. Brak było zatem podstaw aby ten materiał dowodowy uzupełniać zwłaszcza, że okoliczności na jakie miałyby być przesłuchane wymienione osoby nie mają znaczenia dla istoty ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie. Nie można zatem uznać, że Sąd Okręgowy poprzez brak przesłuchania w charakterze świadków A. S., A. F., M. D., K. W. i S. B. dopuścił się obrazy art. 167 k.p.k. art. 170 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. Podkreślić bowiem należy, że skarżący w żaden sposób nie wykazał zarówno, że doszło do obrazy wymienionych przepisów postępowania, jak również, że owa obraza mogła mieć wpływ na treść wyroku, co sprawia, że podniesione

zarzuty obrazy prawa procesowego nie mogły zostać uznane za zasadne.

Zdaniem Sądu odwoławczego za chybiony i bezpodstawny uznać również należy zarzut rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności oraz niesłusznego zasądzenia od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. W pierwszej kolejności podkreślić należy, że orzeczona kara 15 lat pozbawienia wolności nie została wymierzona w górnej granicy ustawowego zagrożenia określonego w art. 148 § 1 k.k. Przepis ten przewiduje bowiem także karę 25 lat pozbawienia wolności oraz karę dożywotniego pozbawienia wolności. Natomiast sam zarzut określony w art. 438 pkt 4 k.p.k. może być uznany za zasadny ale wówczas gdy istnieje wyraźna, istotna „bijąca wręcz po oczach” różnica pomiędzy karą orzeczoną przez Sąd I instancji a karą jaką należałoby orzec w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowo zastosowanych dyrektyw wymiaru kary. Naruszenie tych dyrektyw może zaś nastąpić wówczas gdy Sąd meriti albo pominięciem całkowicie określone okoliczności łagodzące lub obciążające przy wymiarze kary albo też wprawdzie formalnie je uwzględni ale nie nada im właściwego znaczenia, co w przedmiotowej sprawie nie występuje. Z końcowej części pisemnych motywów zaskarżonego wyroku wynika bowiem, że Sąd Okręgowy przy wymiarze kary orzeczonej wobec oskarżonego Z. P. uwzględnił wszystkie istotne okoliczności zarówno łagodzące jak również obciążające i nadał im właściwe znaczenie. Dlatego też uznać należy, że orzeczona

kara 15 lat pozbawienia wolności jest adekwatna do stopnia winy oskarżonego, stopnia społecznej szkodliwości popełnionego czynu stanowiącego zbrodnię zabójstwa i w sposób właściwy uwzględnia i realizuje dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 k.k. Nie można zatem uznać, że tak orzeczona kara nosi cechy rażącej surowości w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.k. W ocenie Sądu odwoławczego zasadnie i słusznie zasądzono na rzecz M. O. (1) kwotę 300.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Wprawdzie Sąd Okręgowy w tym zakresie rzeczywiście nie poczynił szerszych i wnikliwych rozważań ale wskazał konkretne okoliczności, które w tym zakresie miał na uwadze. Brak jest podstaw aby te okoliczności zakwestionować i uznać, że zasądzona kwota jest rażąco niewspółmiernie wygórowana jak bezpodstawnie twierdzi skarżący. Sąd Apelacyjny nie podzielił w tym zakresie wywodów autora apelacji zawartych na str. 11 – 12 przedmiotowego pisma i uznał, że brak jest podstaw do zmiany wyroku również w tym zakresie.

Wniosek

- o zmianę wyroku w zakresie kwalifikacji prawnej czynu na art. 148 § 4 k.k.,
- wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności w dolnej granicy sankcji kary przewidzianej w art. 148 § 4 k.k.,
- uchylene w całości w pkt III zaskarżonego wyroku.

- # zasadny
- # częściowo zasadny
- # niezasadne

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Trafność rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego odnośnie przyjętej w wyroku kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu oraz w zakresie orzeczonej kary i wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia i bezpodstawność podniesionych w apelacji zarzutów skutkowałą brakiem podstaw do uwzględnienia wniosków końcowych zawartych w przedmiotowej apelacji.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<i>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
<u>1.</u>	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

--	--

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>		
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	

6. Koszty Procesu	
--------------------------	--

Wskazać oskarżonego	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
Z. P.	Pkt 2	Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze mając na uwadze sytuację materialną oskarżanego i jego możliwości zarobkowe.

7. PODPIS
Ewa Jethon Zbigniew Kapiński Sławomir Machnio

<u>1.3</u> Granice zaskarżenia	
Wpisać kolejny numer załącznika 1	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego Z. P.
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego
<u>1.3.1</u> Kierunek i zakres zaskarżenia	
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości
# w części	# co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2 Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności	

	kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<u>1.4. Wnioski</u>		
#	uchylenie	# zmiana